

Kansallinen muistiohjelma 2012–2020 Tavoitteena muistiystävällinen Suomi Tarkistuslista kunnille	Hyvin huomioitu	Vaatii viilaamista	Täysin tekemättä	En osaa sanoa
Aivoterveyden edistäminen				
Kunnat/kuntayhtymät sisällyttävät strategioihinsa aivoterveyden edistämisen sekä muistisairaiden ihmisten hyvinvointia ja terveyttä koskevat tiedot.				
Kunnissa tehdään hallintokuntien rajat ylittävää yhteistyötä aivoterveyden edistämiseksi ja vahvistetaan eri sektoreilla (esim. liikunta-, kulttuuri- ja sivistystoimi) toimivien osaamista aivoterveyden edistämiseksi (ks. ThL 1326/2010, 35 & 36 §; SHL 710/1982, 13 §)				
Kunnat/kuntayhtymät ja sairaanhoitopiirit huolehtivat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten riittävästä osamisesta aivoterveyden edistämiseksi (ks. ThL 1326/2010, 5 §; SHL 710/1982, 53 §)				
Kunnat/kuntayhtymät järjestävät yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kuntalaisille mahdollisuuksia osallistua aivojen terveyttä tukevaan toimintaan ja ottavat toiminnan järjestämisessä huomioon erilaisten ihmisten erilaiset tarpeet. Erityistä huomiota kiinnitetään ns. haavoittuvien asiakasryhmien, kuten mielenterveyskuntoutujien, yksinäisten ja syrjäytymisvaarassa olevien tarpeisiin.				
Aivoterveyden edistäminen kuuluu osaksi äitiys- ja lastenneuvoloiden, kehitysvammanneuvoloiden, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, työterveyshuollon ja työttömien terveydenhuollon sekä iäkkäille tarkoitettujen neuvontakeskusten neuvontaa ja ohjausta.				
Opetusviranomaiset vastaavat siitä, että aivoterveyden edistämiseen liittyvää tietoa sisältyy varhaiskasvatuksen, peruskoulujen, lukioden, ammatillisten ja muiden oppilaitosten terveystiedon ohjelmaan eri ikäryhmät huomioiden ja että opettajien osaamista vahvistetaan.				
Kunnat/kuntayhtymät, työterveyshuolto, liikunta- ja kulttuurijärjestöt ja sosiaali- ja terveystieteiden järjestöt tarjoavat tietoa ja tukea kansalaisille aivoterveyden edistämiseksi.				
Oikeat asenteet aivoterveyteen, muistisairauksien hoitoon ja kuntoutukseen				
Kunnat ja sairaanhoitopiirit vastaavat hoitotakuun toteutumisesta muistisairaiden ihmisten koko pitkän hoitoketjun ajan.				
Kunnat, sairaanhoitopiirit ja Kela varmistavat yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa, että muistisairaiden yhdenvertainen oikeus kuntoutukseen toteutuu.				
Kolmas sektori yhdessä kuntien/kuntayhtymien kanssa luo muistisairaille ja heidän läheisilleen mahdollisuuksia mielekkääseen tekemiseen, vertaistukeen ja tiedon saantiin arjessa selviytymisen tueksi ja rikastamiseksi.				

	Hyvin huomioitu	Vaatii viilaamista	Täysin tekemättä	En osaa sanoa
Hyvä hoito kannattaa				
Kunnat/kuntayhtymät tuottavat alueelliset perusterveydenhuollon muistipoliklinikan palvelut niin, että käytävissä on lääketieteen, hoito- ja sosiaalityön sekä kuntoutuksen ja psykologian asiantuntemus.				
Kunnissa/kuntayhtymissä laaditaan ja otetaan käyttöön suosituksiin perustuva muistisairaahan ihmisen hoito- ja palveluketju , jossa eri toimijoiden vastuut määritellään selkeästi ja dokumentoidaan. Erityishuomio hoito- ja palveluketjussa kiinnitetään kuntoutukseen. Hoito- ja palveluketjua suunniteltaessa varaudutaan myös muistisairaiden ihmisten muuttuviin tilanteisiin ja äkillisiin avuntarpeisiin sekä hyvään hoitoon kuoleman läheystyössä. Ketjun toimivuutta ja laatua arvioidaan säännöllisesti.				
Kunnat/kuntayhtymät järjestävät muistisairaiden ihmisten ympärivuorokautisen hoidon valtakunnallisten linjausten ohjaamana: laitoshoitoa vähentäen ja asumisen ja yksilölliset palvelut sisältävien palveluvaihtoehtojen määrää lisäten.				
Kunnat/kuntayhtymät turvaavat ympärivuorokautista hoitoa ja hoivaa hankkiessaan muistisairaahan ihmisen oikeudet ja varmistavat, että palveluntuottajilla on riittävä osaaminen muistisairaiden ihmisten hoidosta.				
Kunnat/kuntayhtymät vastaavat apuvälinepalveluiden järjestämisestä, saatavuudesta ja laadusta ja varmistavat, että apuvälineiden ja informaatioteknologian mahdollisuuksia hyödynnetään muistisairaahan ihmisen toimintakyvyn sekä mielekkään ja turvallisen arjen tukena.				
Kunnat/kuntayhtymät yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa turvaavat muistisairauteen sairastuneen ihmisen omaisten tuen hoito- ja palveluketjun eri vaiheissa: sairauden varmistuttua turvataan ensitieto, tuetaan sopeutumista tilanteeseen ja tarjotaan riittävä tieto kuntoutusmahdollisuuksista (julkinen terveydenhuolto, Kela). Sairauden edetessä hyödynnetään tutkimustietoa ja jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä kustannus-vaikuttavan tuen varmistamiseksi. Kustannus-vaikuttavan tuen keskeiset elementit ovat tuen, hoidon ja palvelujen kokonaisuutta koordinoiva työntekijä perheen tukena, hänen työparinaan toimiva lääkäri sekä omaishoitajille järjestetty tavoitteellinen vertaisryhmätoiminta.				
Tutkimustiedon ja osaamisen vahvistaminen				
Ammattihenkilöstöllä on ajantasaiset tiedot ja osaaminen muistisairauksien tunnistamiseen, hoitoon ja kuntoutukseen liittyen.				